

El llenguatge Informar els lectors

Un dels nostres més dilectes i assidus lectors — i, ahora, diligent i cordial censor — em va escriure una carta que comença dient: ...saluda al (sic) professor Jané... Anàlogament, de diverses revistes i publicacions recents espigolem les frases següents: ...no és la intenció de vencer a (sic) l'enemic, sinó... per tal de poder informar als (sic) socis de cada secció... als que ajudaren al (sic) president Tarradellas... van acomiadar al (sic) director del diari... les eleccions han fet desaparèixer als (sic) partits no parlamentaris... es va elegir conseller nacional al (sic) mateix J. C... el poble valencià vota de forma totalment majoritària a (sic) les forces que... El intent de voler fer tornar a la presó als (sic) patriotes.

Com se sap, el mot sic, que escriuim usualment entre parentesi, és un adverbí llatí que vol dir «així» i amb el qual, quan transcrivim un text, indiquem que el mot equivocal o inintelligible després del qual figura, ja prové de l'original i no s'ha d'atribuir al transcriptor. Aquest cop, doncs, em va servir per tal de fer ressaltar la freqüència i la diversitat de casos en que s'incorre encara en el castellanisme sintàctic d'introduir un complement directe (especialment, si és de designació personal) amb la preposició a. Quan expliquem aquesta diferència entre la sintaxi del castellà i la del català — el castellà, com a cosa peculiar, introdueix el complement directe de designació personal amb la preposició a, però el català no — recorrem a exemples molt elementals: Estima la seva mare. He vist aquell xicot. Però uns exemples extrets de la nostra realitat actual com els que hem indicat, poden contribuir, potser, amb més eficàcia, a fer adonar d'aquesta incorrecció sintàctica, que tant hem combatut, amb resultat incert. Doncs, a totes les frases transcrites, la preposició a que precedeix el mot sic — integrada, en alguns casos, en els articles contractes al i als — hi hauria d'ésser eliminada rigorosament.

A les classes de francès — amb alumnes de farmàcia escolar castellana — els fan desavesar aviat d'introduir un complement directe amb la preposició «a» (ells en diuen un hispanisme). Com és que, en català, costa tant de desavesar-se'n?

Albert Jané